

Hoe je artikelen over bijenhouden kunt terugvinden/nalezen

Archiveren is nooit klaar..., maar het Groentjesproject wel

Tineke Brascamp

Op 9 december 2015 werd de laatste knoop gelegd in het weefsel van het Groentjesproject. Stilletjes, door het uploaden van de laatste artikelen van het blad Bijen van december 2002, door de laatste twee weefsters die ermee bezig waren.

Waar gaat dit over?

Wel, wie wil weten wat er sinds 2007 allemaal geschreven is in Bijenhouden van de NBV, en daarvóór, vanaf 1898, in de diverse maandbladen van de VBBN, kan dat nazoeken in een digitaal archief van Wageningen Universiteit en Research (WUR). De inhoud van dat archief is in een aantal brokken gedigitaliseerd op het web gezet. In 2010 stond in Bijenhouden te lezen dat de jarenlang door vele imker-vrijwilligers handmatig gescande artikelen uit de jaargangen 1898-1947 nogmaals zouden worden omgezet, en van het imkerforum (bijenhouden.nl) in beheer zouden overgaan naar de WUR-bibliotheek. Daar werden ze gearchiveerd en onder de naam 'Bijenhouden' gepubliceerd via het zogeheten Open Journal System (OJS).

Ook de jaargangen 1992-2006 (in die jaren een uitgave onder de naam 'Bijen' van de VBBN, de ANI en de imkerbonden van ABTB, LLTB en ZLTO samen) en die vanaf 2007, 'Bijenhouden' van de NBV, kwamen in dat digitale archief. De eerste serie was gescand op kosten van de NBV, voor de tweede was dat niet nodig, want Bijenhouden is vanaf het begin digitaal geproduceerd. Twee jaar later werd het gat 1947-1991 opgevuld nadat Jeroen van Tol die laatste 500(!) maandafleveringen semi-automatisch had helpen scannen en doorzoekbaar had gemaakt.

'Bijen' artikelgewijs

Het nu afgeronde laatste traject had als doel de verfijndere ontsluiting van 'Bijen', dus van de jaargangen 1992-2006. De jaargangen 1898-1947 zaten door het monnikenwerk van de vele vrijwilligers van het eerste uur, als losse artikelen in het digitaal archief. Daarna werden alleen de maandelijkse afleveringen in hun geheel gedigitaliseerd en doorzoekbaar gemaakt, niet de afzonderlijke artikelen. Wél bleken er vanaf 1992 van de belangrijkste artikelen door documentaristen van WUR korte samenvattingen op het web te zijn gezet. Na het laten scannen van 'Bijen' – plus handmatig opknippen van de (maand)afleveringen – hing de documentatiedienst aan elk van hun samenvattingen op het web ook het hele artikel. Maar waarom niet ook de 'minder belangrijke' losse artikelen uit 'Bijen' direct terugvindbaar maken? Zo gezegd, zo gedaan. WUR verschaft de technische voorzieningen plus een handleiding voor het uploaden naar het archiefsysteem en met vrijwilligers-winterwerk is die klus nu geklaard.

Verder nog wensen?

Ja die zijn er. Afleveringsbestanden van na 1991 worden niet door het OJS-zoeksysteem meegenomen, bijvoorbeeld de pdf van de hele aflevering 'januari 2004'. Voor 1992-2006 geeft dat niet meer zo, want alle afzonderlijke artikelen uit elk nummer uit die periode (of een samenvatting) zijn zoals net verteld sinds eind vorig jaar via het afzoekbare archief terug te vinden. Jammer genoeg geldt dat niet vanaf 2007, je vindt in die periode nog steeds alleen de door WUR gedocumenteerde artikelen. Kijk je in het OJS-archief – 'Bijenhouden', dan staat er per nummer wel een link naar de pdf van dat nummer, die je vervolgens dus zou kunnen afzoeken, maar dergelijke nummerpdf's worden niet meegenomen in een algemene search via het OJS; ze bevinden zich in het digitale WUR-depot maar zitten niet in het OJS. Er wordt al geruime tijd overlegd hoe dit manco – in een tijd van minder financiële ruimte voor dit type groenekennis-dienstverlening – op te lossen. Vooralsnog is het goed in elk geval de registers achterin ieder decembernummer vanaf 2007 zorgvuldig te bewaren – of ze via het OJS-archief te raadplegen en te gebruiken natuurlijk.

Het maandblad van de voorloper van de NBV, de Vereniging ter Bevordering der Bijenteelt in Nederland (VBBN, opgericht in 1897) heeft verschillende namen gehad. Onder imkers stond het eenvoudig bekend als 'het Groentje', naar de lang overheersende kleur van het omslag. De eerste aflevering verscheen op 15

april 1898 onder de naam 'Maandschrift voor bijenteelt'. Later werd het 'Bijenteelt'. In de laatste jaren van WOII verschenen noodgedwongen alleen af en toe Mededelingen (van de verenigingssecretaris). In 1991 is het blad als 'Bijenteelt – tijdschrift voor de bijenteelt' opgegaan in 'Bijen', het gezamenlijke blad van de

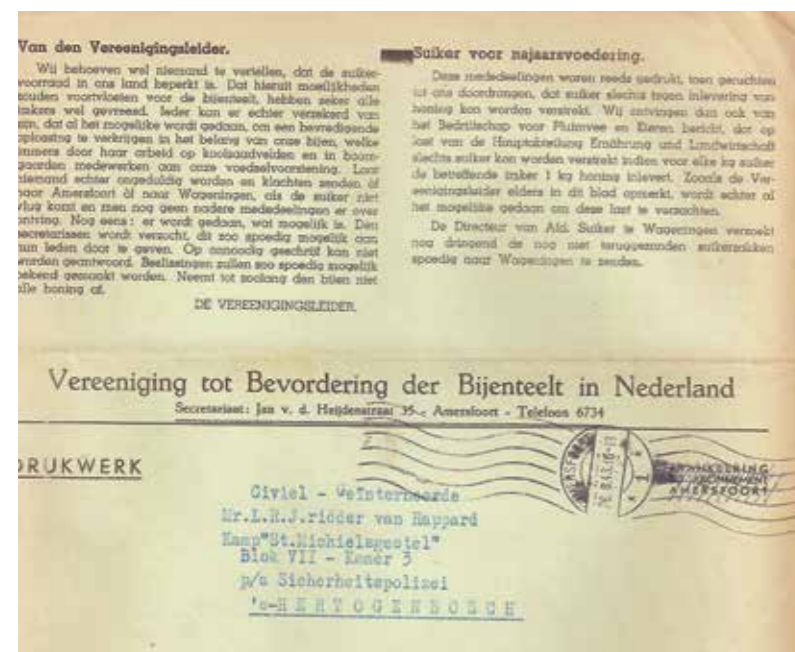
toenmalige Nederlandse imkersorganisaties. In 2006 gingen de zuidelijke bonden NCB (Brabant) en LLTB (Limburg) samen met de VBBN en werd de NBV gevormd – de Nederlandse Bijenhouders-Vereniging. Het blad heette voortaan 'Bijenhouden', eerste jaargang in 2007.

Bronnen:

- library.wur.nl/ojs/index.php/bijenhouden [Het OJS-archief]
- Digitaal archief groeit én verhuist - Bijenhouden augustus 2010, blz 22
- Toen en nu – Bijenhoudersinformatievoorziening – Bijenhouden maart 2012, blz. 6

Zelf zoeken?

Ga naar de website van de NBV bijenhouders.nl Tabje Actueel en Media > Tijdschrift > BIJENHouden? Bijenhouden bekijken > Open Journal System. (Je komt er ook via bijenhouden.nl > tabje Groentjes > OJS). Binnen het OJS-systeem kun je bladeren op auteur, nummer (aflevering per jaargang), en titels van artikelen. Daarnaast kan je met zoektermen alle via OJS ontsloten tekst doorzoeken. Er verschijnen dan titels van artikelen en/of nummers van jaargangen, die verder doorzocht kunnen worden op de bewuste zoekterm.

Oude tekst ivm suikerleverantie in WO 2 tav ridder van Rappard.

Imkertrucs; oproep om suggesties in te sturen

Graag doet de redactie hierbij een oproep aan inventieve imkers die leuke, slimme en creatieve trucjes kennen die ook handig zijn voor collega-imkers om te gebruiken. Suggesties graag opsturen naar de redactie met korte tekst en met een goede foto als dat kan. We willen dan volgend jaar in elke aflevering zo'n truc of handigheid in uw blad Bijenhouden plaatsen.

De redactie van Bijenhouden, redactie@bijenhouders.nl.

